

Advies/Besluit

college

Datum vergadering: 21 oktober 2025
Portefeuille(houder): Openbare orde, Veiligheid en Bestuur; burgemeester G.J. (Gerard) van den Hengel
Programma/Paragraaf: Divers

Onderwerp: Vaststellen omgevingsvisie

Samenvatting besluit

Eind 2023 zijn wij gestart met het opstellen van de omgevingsvisie voor de gemeente Haaksbergen. De omgevingsvisie bevat het/de strategisch(e) beleid/visie voor de fysieke leefomgeving voor de (middel)lange termijn. In de omgevingsvisie beschrijven we op hoofdlijnen hoe de leefomgeving van Haaksbergen, Buurse, Sint Isidorushoeve en het buitengebied er uit ziet in 2040. De omgevingsvisie is gereed en wij stellen de gemeenteraad voor om de omgevingsvisie en de zienswijzennota vast te stellen. De omgevingsvisie is in participatie tot stand gekomen.

Besluit:

De gemeenteraad voorstellen:

1. De zienswijzennota Ontwerp Omgevingsvisie, waarin de reacties op de ingediende zienswijzen, de staat van wijzigingen en de ambtshalve wijzigingen zijn opgenomen, vaststellen.
 2. De omgevingsvisie gewijzigd vaststellen ten opzicht van de ontwerp omgevingsvisie.
 3. De Visie Haaksbergen 2030 "Samen koersen op de toekomst" intrekken.
-

Aldus besloten

Paraaf gemeentesecretaris: M. (Marcel) Broekhuis

Indien afwijkend besloten:

Besluit:

Argumenten:

Inleiding / aanleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op basis van de Omgevingswet is iedere gemeente verplicht op 1 januari 2027 een omgevingsvisie te hebben. De omgevingsvisie bevat het/de strategisch(e) beleid/visie voor de fysieke leefomgeving voor de (middel)lange termijn. In de omgevingsvisie beschrijven we op hoofdlijnen hoe de leefomgeving van Haaksbergen, Buurse, Sint Isidorushoeve en het buitengebied er uitziet in 2040.

Eind 2023 zijn wij gestart met het opstellen van de omgevingsvisie. We werkten in drie stappen aan de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Fase 1: Kwaliteiten en opgaven

We zijn gestart met een beleidsinventarisatie. Hierin hebben we al het huidige, vastgestelde beleid in beeld gebracht. De beleidsinventarisatie geeft inzicht in de kwaliteiten en opgaven van gemeente Haaksbergen. Ook is gekeken naar trends en ontwikkelingen, die op de gemeente Haaksbergen afkomen. Samen met inwoners (eerste participatieronde), professionele stakeholders (zoals natuurorganisaties, waterschap, provincie, Enexis, Domijn en LTO) en de ambtelijke organisatie zijn de kwaliteiten en opgaven aangescherpt. De bevindingen uit de beleidsinventarisatie, kwaliteiten, trends, ontwikkelingen en opgaven zijn vastgelegd in het deelproduct: Notitie Kernkwaliteiten en Opgaven.

Deze notitie is op 10 juli 2024 vastgesteld door de gemeenteraad.

Deze notitie is het vertrekpunt voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.

Fase 2: Uitgangspunten

Op basis van kwaliteiten en opgaven hebben we uitgangspunten geformuleerd. Deze uitgangspunten hebben een plek in teksten en op kaarten gekregen. Sommige uitgangspunten gelden voor de hele gemeente, andere uitgangspunten gelden alleen voor een specifiek deelgebied. Ook in deze fase hebben we samengewerkt met de samenleving (tweede participatieronde).

Fase 3: Besluitvorming

De laatste fase begon met de terinzagelegging van de ontwerp omgevingsvisie. Tijdens deze fase heeft een ieder een zienswijze kunnen indienen tijdens de officiële inspraakprocedure. Wij hebben 32 zienswijzen ontvangen. Deze zienswijzen zijn voorzien van een reactie en, waar dat kan, verwerkt in de omgevingsvisie. Het is nu aan de gemeenteraad om de omgevingsvisie vast te stellen.

Daarna kunnen we gaan (samen)werken aan het uitvoeren van de omgevingsvisie.

Leeswijzer omgevingsvisie in de bijlage

De omgevingsvisie moet digitaal beschikbaar en raadpleegbaar zijn in het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet), het is dus geen papieren document. Bijgaande omgevingsvisie wordt na vaststelling omgezet om te kunnen publiceren in het DSO.

Voor de omgevingsvisie hebben we Haaksbergen in vijf deelgebieden ingedeeld: Buurse, St. Isidorushoeve, Langelo-Honesch, Veldmaat en de kern Haaksbergen.

In hoofdstuk 7 staat voor iedere deelgebied de visie genoemd. De visie van ieder deelgebied bestaat deels uit een visie die geldt voor de gehele gemeente en een visie die specifiek voor het deelgebied geldt. Hierdoor komen in hoofdstuk 7 meerdere teksten, die voor de gehele gemeente gelden, in ieder deelgebied terug.

Wanneer, na publicatie in het DSO, op een locatie in een bepaald deelgebied wordt geklikt komt de visie voor dit specifieke deelgebied in beeld.

Bestuurlijk / wettelijk kader

Rijk

Omgevingswet (artikel 3.1, 3.2 en 3.3)

Omgevingsbesluit (artikel 10.7)

Algemene wet bestuursrecht (afdeling 3.4)

Gemeente

Inspraakverordening

Meerjarig programma "Haaksbergen Ster(ker)in Ontwikkeling 2020 2026", vastgesteld door de gemeenteraad op 27 mei 2020

Beleidsnota participatie ook voor Omgevingswet, vastgesteld door de gemeenteraad op 2 maart 2022

Argumenten

1.1 *De ingediende zienswijzen geven aanleiding om de omgevingsvisie op onderdelen aan te passen.*

De ontwerp omgevingsvisie heeft gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen met de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen. Daarnaast hebben wij een informatieavond georganiseerd. Wij hebben 32 zienswijzen ontvangen. In bijgaande zienswijzennota hebben wij de zienswijzen samengevat en voorzien van een antwoord. Meerdere zienswijzen geven aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie, ten opzicht van het ontwerp.

Naar aanleiding van meerdere zienswijzen is de belangrijkste aanpassing dat we duidelijker hebben beschreven dat we ons inzetten om de landbouw in Haaksbergen zo veel mogelijk te behouden en dat we, onder voorwaarden, ruimte geven aan ondernemerschap.

Ook hebben we naar aanleiding van zienswijzen opgenomen dat we streven naar een goede balans tussen natuur (rust, donkerte, etc.) en recreatie en hebben we leefbaarheid beter benoemd in de omgevingsvisie.

1.2 *Er zijn ambtshalve aanpassingen waarin onze laatste inzichten zijn verwerkt.*

Ook ambtelijk zijn er aanpassingen op de omgevingsvisie doorgevoerd.

Op hoofdlijnen betreffen dit de volgende aanpassingen:

- De ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente is toegevoegd.
- De mogelijkheid meer naar hoogbouw te kijken is toegevoegd.
- We benoemen dat we nieuwe woonlandschappen in het buitengebied willen voorkomen.

Daarnaast zijn er diverse tekstuele aanpassingen gedaan, dit betreft zowel actualisatie van de teksten als verduidelijking van de teksten.

In bijgaande zienswijzennota volgt na de individuele beoordeling van de zienswijzen een staat met wijzigingen. Hierin staan de ambtshalve wijzigingen.

2.1 *Het is een wettelijke plicht een omgevingsvisie op te stellen.*

Op basis van de Omgevingswet is iedere gemeente verplicht om op 1 januari 2027 een vastgestelde omgevingsvisie te hebben.

Volgens de Omgevingswet moet de omgevingsvisie in elk geval het volgende beschrijven:

- de hoofdlijnen van de kwaliteiten van de fysieke leefomgeving;
- de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van het grondgebied;
- de hoofdzaak voor het te voeren integrale beleid.

2.2 *Wij hebben behoefte aan een omgevingsvisie.*

Wij beschikken niet over een actuele en volledige lange termijnvisie voor de fysieke leefomgeving. In de huidige structuurvisie en toekomstvisie 2030 ontbreekt bijvoorbeeld een goede visie voor de opgaven in het buitengebied. Daarnaast is de omgevingsvisie breder dan de structuurvisie. In de omgevingsvisie komt bijvoorbeeld ook het onderwerp gezondheid aan de orde.

Om goede beleidskeuzes te kunnen maken, is het noodzakelijk op korte termijn over een actuele en volledige lange termijnvisie te kunnen beschikken.

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 27 mei 2020 het Meerjarig programma "Haaksbergen Ster(ke) in Ontwikkeling 2020-2026" vastgesteld. Dit programma bestaat uit drie ontwikkelsporen: ontwikkelspoor 1 Financiën en risicobeheersing op orde, ontwikkelspoor 2 Effectief samenspel en ontwikkelspoor 3 Stabiele en veerkrachtige organisatie. Onder ontwikkelspoor 2 valt een goede invoering van de Omgevingswet, waaronder het opstellen van een omgevingsvisie.

2.3 *In de omgevingsvisie beschrijven we bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen.*

De omgevingsvisie is een visie die bestaande kwaliteiten behoudt of zelfs versterkt en ruimte geeft aan nieuwe ontwikkelingen.

In de gemeente Haaksbergen spelen verschillende ontwikkelingen in de leefomgeving. We zoeken bijvoorbeeld naar oplossingen voor nieuwe woningen, toekomstbestendige landbouw en leefbare

kernen. Het vinden van oplossingen is niet altijd eenvoudig. Wat voor het één een oplossing lijkt, kan iets anders weer in de weg staan. In de omgevingsvisie houden we rekening met alles wat er speelt, kijken we naar het complete plaatje en kiezen dan richting.

De omgevingsvisie bevat daarmee een belangrijke beleidsmatige stip op de horizon voor het gehele grondgebied van de gemeente Haaksbergen ten aanzien van de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie bevat een integrale kijk op de fysieke leefomgeving, daarom gaat de scope van de omgevingsvisie nadrukkelijk verder dan enkel het fysieke domein. In de omgevingsvisie hebben we ook aandacht voor sociale aspecten.

2.4 De omgevingsvisie hebben we opgebouwd aan de hand van drie hoofdthema's: *Toekomstbestendig buitengebied, Krachtige Kernen en Samen Sociaal.*

De drie hoofdthema's zijn zo gekozen dat alle aspecten van de fysieke leefomgeving hierin terug kunnen komen, ze bestaan uit ruimtelijke, economische en sociale aspecten. De drie thema's staan niet los van elkaar, maar vormen juist een geheel. Samen geven ze richting aan ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van de fysieke leefomgeving van Haaksbergen op weg naar 2040.

Figuur 1: Thema's omgevingsvisie

Toekomstbestendig buitengebied

Toekomstbestendig buitengebied is een breed thema dat ingaat op een groen buitengebied en de functie van het buitengebied voor economie. Bij het sub thema buitengebied voor groen gaat het over thema's zoals natuur en landschap. Ook biodiversiteit, klimaatadaptatie, bodem en water komen terug. Bij het sub thema buitengebied voor economie gaat het over de landbouw, vrijetijdseconomie, andere passende economische dragers en opwek van duurzame energie. Onder dit thema vallen ook de functieveranderingen van bebouwing in het buitengebied en verbreding van agrarische bedrijven.

Krachtige Kernen

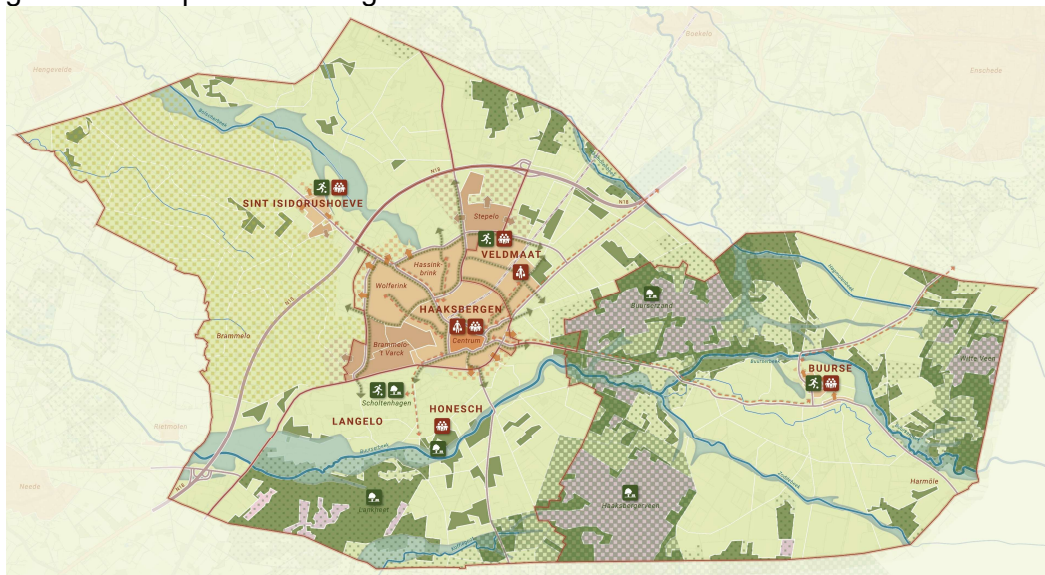
Het hoofdthema Krachtige Kernen heeft betrekking op prettig wonen en economie als drager. Het sub thema prettig wonen gaat over wonen en alles wat samenhangt met een prettige en gezonde woonomgeving. Bijvoorbeeld voorzieningen en groen. Het sub thema economie als drager gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en arbeidsmarkt. Bij krachtige kernen denken we na over het verduurzamen van hoe we wonen en werken. Ook gaat het over hoe we ons verplaatsen en bereikbaarheid in en van de gemeente (mobiliteit).

Samen sociaal

Het hoofdthema Samen Sociaal gaat over onze sociale verbondenheid en noaberschap. Het gaat over onderwerpen die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan draaien in de samenleving, met gelijke kansen en mogelijkheden voor een prettig leven. Hieronder vallen onderwerpen zoals (positieve) gezondheid, sport en plaatsen voor ontmoeting. Ook onderwijs en het behouden van de jeugd is belangrijk binnen dit thema.

2.5 Voor de omgevingsvisie hebben we Haaksbergen in vijf deelgebieden ingedeeld: Buurse, St. Isidorushoeve, Langelo-Honesch, Veldmaat en de kern Haaksbergen.

De maatschappelijke opgaven en thema's die spelen in de gemeente Haaksbergen kunnen sterk verschillen per gebied. Wij werken met de volgende vijf deelgebieden: Buurse, St. Isidorushoeve, Langelo-Honesch, Veldmaat en de kern Haaksbergen. In de omgevingsvisie beschrijven wij ontwikkelrichtingen die gelden voor het grondgebied van de gehele gemeente en ontwikkelrichtingen die gelden voor specifieke deelgebieden.

Figuur 2: kaart met deelgebieden

2.6 De omgevingsvisie is in participatie tot stand gekomen.

Bij het vaststellen van een omgevingsvisie moet worden aangegeven hoe inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn. De omgevingsvisie moet dus in participatie worden opgesteld.

De gemeenteraad heeft op 28 februari 2024 het dynamisch participatieplan omgevingsvisie vastgesteld. Hierin staat dat wij werken met twee participatieronden. In de eerste participatieronde zijn wij op een creatieve manier naar de samenleving toe gegaan om informatie op te halen (zowel fysiek als digitaal). Wij hebben op diverse momenten met inwoners gesproken, zoals bij de vitaliteitsbeurs, supermarkten, weekmarkt, sportverenigingen, een uitvoering van de toneelvereniging in St. Isidorushoeve en tijdens een thema-avond voor agrarische ondernemers. Hierbij hebben wij inwoners gevraagd naar de bestaande kwaliteiten en opgaven voor de gemeente Haaksbergen. Ook hebben wij op woensdag 3 april 2024 een avond georganiseerd, waarbij wij raadsleden en ambtenaren in hun rol als inwoner deze vragen hebben gesteld. Daarnaast kon er via www.samenhaaksbergen.nl een vragenlijst worden ingevuld. Via uitdeelkaarten hebben wij inwoners gewezen op deze vragenlijst. In totaal zijn er 224 vragenlijsten ingevuld. Onze jeugd hebben we betrokken door een teken/vlog wedstrijd.

In de tweede fase hebben wij vijf goedbezochte omgevingsvisites (fysieke bijeenkomsten) georganiseerd in de vijf deelgebieden: Buurse, St. Isidorushoeve, Langelo-Honesch, Veldmaat en de kern Haaksbergen. Ook was er via www.samenhaaksbergen.nl de mogelijkheid te reageren. In totaal hebben 146 mensen een bijdrage geleverd. We hebben tijdens de omgevingsvisites laten zien wat we in de eerste participatieronde hebben opgehaald. Ook hebben we voor ieder thema een reactie gevraagd op een aantal stellingen. Tenslotte was er voor iedereen de mogelijkheid iets aan ons mee te geven. Tijdens een bijeenkomst op 15 oktober 2024 met raadsleden hebben we ook de stellingen vanuit de participatie besproken.

In het participatieplan heeft de gemeenteraad gekozen voor trede 3 van de participatieladder: adviseren. De resultaten van de participatie hebben we als een advies meegenomen bij het opstellen van de omgevingsvisie. De verslagen van de twee participatieronden zijn als bijlage toegevoegd.

3.1 De omgevingsvisie, samen met de visie sociaal domein, vervangt de toekomstvisie.

Op 21 mei 2025 heeft de gemeenteraad de visie sociaal domein vastgesteld. Na vaststelling van de omgevingsvisie beschikt de gemeente Haaksbergen over actuele visies op het sociale en fysieke domein.

Het is niet wenselijk dat er naast deze visies nog een derde visie bestaat die ook ziet op het sociale en fysieke domein. Daarnaast is de visie Haaksbergen 2030 is op 25 januari 2017 vastgesteld en niet meer actueel op diverse onderwerpen.

Risico's

Dit besluit brengt geen risico's met zich mee.

De uitvoering van de omgevingsvisie zal wel risico's meebrengen, zoals bijvoorbeeld als gevolg van de ontwikkelingen op het gebied van stikstof. Bij besluiten over de uitvoering van de omgevingsvisie zullen wij deze risico's specifieker benoemen.

Vervolgproces en uitvoeringsaspecten

Publicatie

Na vaststelling van de omgevingsvisie door de gemeenteraad wordt dit besluit bekend gemaakt op de voorgeschreven wijze. Er is geen bezwaar of beroep mogelijk tegen het besluit tot vaststelling van de omgevingsvisie.

Communicatie

Communicatie over het besluit tot vaststelling van de omgevingsvisie vindt plaats in Gemeentenieuws, op de gemeentelijke website en via social media.

Actualisatie omgevingsvisie

De Omgevingswet gaat uit van een continu proces van beleidsontwikkeling. Beleidskeuzes worden via monitoring en evaluatie voortdurend gemonitord en waar nodig aangepast of bijgesteld. Dit maakt dat de omgevingsvisie een dynamisch karakter heeft en we deze actualiseren wanneer gewenst.

Bijlagen:

1. Raadsvoorstel
2. Zienwijzennota Ontwerp Omgevingsvisie
3. Omgevingsvisie
4. Verslag participatie eerste ronde
5. Verslag participatie tweede ronde